

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ
Βουλευτής Ν. Μεσσηνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 28.07.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

- Προς:** 1. Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
2. Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σταύρο Παπασταύρου
3. Την Υπουργό Πολιτισμού κα. Στυλιανή Μενδώνη
- Θέμα:** Κρατική οικονομική στήριξη για την αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων

Η χώρα μας διαθέτει ένα πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα αρχιτεκτονικής, με αρκετές χιλιάδες σωζόμενα κτίρια ανά την Ελλάδα που αντιπροσωπεύουν όλες τις αρχιτεκτονικές περιόδους και επιδράσεις. Ακολουθώντας τις επιταγές του Άρθρου 24 του Συντάγματος, η Πολιτεία παρέχει προστασία **στο πολιτιστικό περιβάλλον και στα μνημεία της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς, μέσω και του χαρακτηρισμού κτιρίων ως διατηρητέων μνημείων**, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. Το κράτος έχει την υποχρέωση να λαμβάνει ειδικά νομοθετικά μέτρα με τα οποία να εξασφαλίζεται η διαρκής προστασία τους, η συντήρηση, η αποκατάσταση και η αναστήλωσή τους, όπου απαιτείται.

Η εν λόγω προστασία παρέχεται όχι μόνο από το Υπουργείο Πολιτισμού, μέσω των διατάξεων του Ν. 4858/2021, αλλά και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω του Ν. 4067/2012, υπολογίζεται δε ότι στη χώρα έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα μνημεία περισσότερα από **20.000 κτίρια**, ενώ αρκετές χιλιάδες άλλα πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, αλλά δεν έχουν κηρυχθεί. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι ιδιοκτήτες διατηρητέων μνημείων έχουν αποκλειστική υποχρέωση να φροντίζουν για την προστασία του ακινήτου τους, να μεριμνούν για τις επισκευές και την αποκατάστασή του, πάντα υπό τις οδηγίες και τις εγκρίσεις των αρμοδίων υπηρεσιών του

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ

Βουλευτής Ν. Μεσσηνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείου Πολιτισμού ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Δεν μπορούν να προβούν σε καμία πράξη επί του κτιρίου ιδιοκτησίας τους, χωρίς την πρότερη έγκριση των υπηρεσιών των αρμοδίων υπουργείων, ενώ στην περίπτωση που το ακίνητό τους καταρρεύσει, συνεπεία φυσικών φαινομένων ή εγκατάλειψης, οι ιδιοκτήτες έχουν δέσμια υποχρέωση να προχωρήσουν στην ανακατασκευή του, σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμοδίων υπηρεσιών.

Και ενώ υφίσταται αυτός ο ισχυρός περιορισμός της ιδιοκτησίας, όπως προβλέπει ο συνταγματικός νομοθέτης, από την άλλη **η Πολιτεία δεν προχωρά στην οφειλόμενη κατά νόμο στήριξη των ιδιοκτητών**, με την παροχή οικονομικών κινήτρων. Ειδικότερα, **εκκρεμεί από το 2002** η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο προβλέφθηκε και με το άρθρο 48 του ν. 4858/2021 Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, με το οποίο ορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την επιχορήγηση ή και την παροχή άλλων οικονομικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες διατηρητέων μνημείων, προκειμένου για την επισκευή, τη συντήρηση, αναστήλωση αποκατάσταση και ανάδειξή τους.

Επιπλέον, σύμφωνα και με πληροφορίες πολιτών **έχει ατονίσει πλήρως η διαδικασία χρηματοδότησης και επιδότησης επιτοκίου για δάνεια αποκατάστασης παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων**, που προβλέπεται από την 23886/ΦΕΚ Β 964/15.06.2007 Υπουργική Απόφαση, τροποποιώντας παλαιότερες Αποφάσεις του 1991 και 1995 και σε εφαρμογή της Πράξης 515/17.6.1985 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Σημειώνεται ότι η Απόφαση του 2007 προέβλεπε όριο δανεισμού τις 100.000 ευρώ και επιδότηση επιτοκίου με ποσοστό ίσο με 50% του επιτοκίου χορηγήσεων, ενώ η Πράξη Διοικητή ΤτΕ του 1985 προέβλεπε χρηματοδότηση έως 85% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης για οικίες και 70% για εμπορική χρήση.

Και οι 2 ως άνω διοικητικές πράξεις ορίζουν ότι η χρηματοδότηση θα

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ

Βουλευτής Ν. Μεσσηνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

προέρχεται **με χρέωση του λογαριασμού του άρθρου 1 του ν. 128/1975**, τα έσοδα του οποίου προέρχονται από την επιβολή εισφοράς ύψους **0,60 %** στα χορηγούμενα δάνεια, στις πάσης φύσεως χορηγήσεις και στα υπόλοιπα δανείων και πιστώσεων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων του εσωτερικού, αλλά και στις χορηγήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων του εξωτερικού προς ημεδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα, υπόχρεα φορολογικής δήλωσης στην Ελλάδα. Παρά το γεγονός ότι από το 1991 έχει εκλείψει ο λόγος για την επιβολή της εν λόγω εισφοράς, αυτή δεν έχει καταργηθεί και συνεχίζει να εισπράττεται, ενώ με το άρθρο 81 του ν. 4706/2020 προβλέφθηκε η επιδότηση πληγέντων από φυσικές καταστροφές, από έκτακτα γεγονότα που αφορούν τη δημόσια υγεία και από τρομοκρατικές πράξεις από τον λογαριασμό του ν. 128/1975.

Επειδή σύμφωνα με στοιχεία Δεκεμβρίου του 2025 του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προς τη Βουλή, το υπόλοιπο του λογαριασμού του ν. 128/1975 διαμορφωνόταν έως τότε στα **7.638.155.596 δισεκατομμύρια ευρώ**,

Επειδή ο μέσος όρος εισφορών της τελευταίας πενταετίας 2021-2025 διαμορφώνεται σε **262.932.984 εκατομμύρια** ή συνολικά **1.314.664.924 δισεκατομμύρια**, ενώ ταυτόχρονα οι πληρωμές από τον εν λόγω λογαριασμό διαμορφώνονται κατά μέσο όρο στα **14.384.568 εκατομμύρια** ή συνολικά **71.922.842 εκατομμύρια** ευρώ.

Επειδή η εισφορά του **ν. 128/1975** έχει σύμφωνα με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου **χαρακτήρα φόρου** για τους Έλληνες πολίτες (ΣΤΕ 3164/2014, ΑΠ 430/2003),

Επειδή η Πολιτεία καθυστερεί **24 χρόνια** στην έκδοση του προβλεπόμενου Προεδρικού Διατάγματος για την επιχορήγηση ή και την παροχή άλλων οικονομικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες διατηρητέων μνημείων, προκειμένου για

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ

Βουλευτής Ν. Μεσσηνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

την επισκευή, τη συντήρηση, αναστήλωση αποκατάσταση και ανάδειξή τους, χωρίς να προσφέρει άλλα ανακουφιστικά μέτρα πλην της μείωσης ή εξαίρεσης από φόρους ακίνητης περιουσίας,

Επειδή έχει πλήρως ατονίσει η δανειακή χρηματοδότηση από το τραπεζικό σύστημα με επιδοτούμενο επιτόκιο για την αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων, με χρήση του λογαριασμού του ν 128/1975, όπως προβλέπεται από σχετική Πράξη Διοικητή της ΤτΕ και Υπουργικές Αποφάσεις,

Επειδή η αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων δεν εντάχθηκε σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα της Ε.Ε. ή του Ταμείου Ανάκαμψης, πλην προσφάτως αυτής των δημοσίων διατηρητέων κτιρίων με προϋπολογισμό 80.000.000 εκατομμύρια ευρώ,

Επειδή το κόστος αποκατάστασης και συντήρησης ενός διατηρητέου κτηρίου είναι πολλαπλάσιο του συνηθισμένου, καθώς επιβάλλεται από την Πολιτεία η χρήση ειδικών υλικών και σύνθετων τεχνικών διαδικασιών, καθιστώντας την αποκατάσταση απαγορευτική για την πλειονότητα των ιδιοκτητών και αφήνοντας πλήθος διατηρητέων να καταρρέουν, καθιστώντας τα διαρκή κίνδυνο δια την ασφάλεια των πολιτών,

Επειδή η δέσμευση της περιουσίας των πολιτών για λόγους προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος είναι υπέρμετρη και η Πολιτεία οφείλει να στηρίζει τους ιδιοκτήτες με ανάλογα οικονομικά μέτρα, με στόχο να τους διευκολύνει στην υποχρέωσή τους να τη διαφυλάξουν,

Ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Προτίθενται να χρηματοδοτήσουν την αποκατάσταση, συντήρηση και αναστήλωση διατηρητέων κτιρίων, **χρησιμοποιώντας το υψηλό πλεόνασμα του λογαριασμού του ν. 128/1975**, βελτιώνοντας τις προβλέψεις της Πράξης Διοικητή ΤτΕ του 1985 και την σχετική Υπουργική

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ

Βουλευτής Ν. Μεσσηνίας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Απόφαση του 2007;

2. Υπάρχει σχεδιασμός για **ένα διαρκές χρηματοδοτικό πρόγραμμα** με τη συμβολή της Πολιτείας που θα διευκολύνει τους ιδιοκτήτες προς την αποκατάσταση των διατηρητέων κτιρίων τους, εξαλείφοντας την επικίνδυνη εικόνα που παρουσιάζουν οι περισσότερες περιοχές της χώρας, με ετοιμόρροπα διατηρητέα κτίρια;
3. Γιατί καθυστερεί υπέρμετρα η έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος για την επιχορήγηση ή και την παροχή άλλων οικονομικών κινήτρων σε ιδιοκτήτες διατηρητέων μνημείων, προκειμένου για την επισκευή, τη συντήρηση, αναστήλωση αποκατάσταση και ανάδειξή τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 48 του ν. 3028/2002 και της σχετικής κωδικοποίησής του με το ν. 4858/2021;
4. Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός των χαρακτηρισμένων διατηρητέων κτιρίων ως νεότερων μνημείων, από το 1830 και εντεύθεν, αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας;

Ο ερωτών Βουλευτής

Μιλτιάδης Χρυσομάλλης